

**Motto: „Spolu, v pohodě,
ve škole i v přírodě,
za poznáním.“**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Žarošice

Číslo jednací: 69/2021

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
3.1 Věcné podmínky	4
3.2 Životospráva	5
3.3 Psychosociální podmínky	6
3.4 Organizace provozu	7
3.5 Řízení mateřské školy	8
3.6 Personální a pedagogické zajištění	9
3.7 Spoluúčast rodičů	9
3.8 Spolupráce se základní školou	10
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných	11
3.11. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
3.12 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	11
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	13
5. CHARAKTERISTIKA VZDELÁVACÍHO PROGRAMU	14
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	15
7. EVALUACE	43
8. ZDROJE	45

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Mateřská škola Žarošice

„Spolu, v pohodě, ve škole i v přírodě, za poznáním.“

Název: Základní škola a Mateřská škola Žarošice, okres Hodonín,
příspěvková organizace

Adresa: Žarošice 321, 696 34

Kontakt: 733 539 244 (ředitel školy)
606 048 303 (mateřská škola)
internetová adresa: www.zszarosice.cz

Ředitel školy: Mgr., Ing. Zmrzlík Tibor

Vedoucí učitelka: Slezáková Jitka, DiS.

Zpracovala: Slezáková Jitka, DiS.

Zřizovatel školy: obec Žarošice

Číslo jednací: 69/2021

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY:

Mateřská škola má více než padesátiletou historii, v níž se střídala období, kdy byla školou jednotřídní, nebo dvoutřídní. Od školního roku 2008/2009 je opět školou dvoutřídní. Od roku 2013/2014 má mateřská škola zvýšenou kapacitu na 50 dětí. V mateřské škole je zajištěno předškolní vzdělávání ve dvou plně obsazených třídách, tj. v celkovém počtu 48 dětí.

Od 1. 1. 2003 se mateřská škola rozhodnutím zřizovatele stala součástí Základní školy Žarošice.

Mateřská škola je školou s celodenním provozem, která v případě potřeby a s ohledem na podmínky školy přijímá i děti se zdravotním postižením.

Pracujeme podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, který je hlavním dokumentem pro zpracování našeho školního vzdělávacího programu. Vzdělávací nabídka mateřské školy je rozšířena o možnost základů vzdělávání v hudební výchově a hře na hudební nástroje v odloučeném pracovišti Základní umělecké školy Ždánice, které je provozováno v místní základní škole. Rodiče mohou využít službu logopeda, který provádí v naší škole depistáž s následnou konzultací s rodiči.

Budova mateřské školy je v areálu základní školy na okraji obce. V blízkosti leží fotbalové hřiště a navazuje na klidnou část obce, kterou také využíváme při pobytu venku. Je situovaná k jihu, po rekonstrukci má dvě třídy, se samostatnými částmi určenými k odpolednímu odpočinku, sociální a hygienické zařízení a šatny pro děti i personál, přípravnou kuchyni, sklady a kancelář.

K budově přiléhá školní zahrada, která byla v rámci úprav celého areálu základní a mateřské školy obohacena o další herní sestavy a prvky. V bezprostřední blízkosti mateřské školy je i místní dětské hřiště, které je také možno v rámci pobytu venku během provozu mateřské školy navštívit.

Pro další zkvalitňování podmínek v naší mateřské škole je možno do budoucna obměňovat vybavení tříd a didaktické pomůcky.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ:

3.1 Věcné podmínky:

Prostory mateřské školy jsou dostatečné, umývárny i WC jsou řešeny tak, aby zajišťovaly potřebný dohled nad dětmi. Jednotlivá WC jsou oddělena, takže je dětem zajištěna částečná intimita. Vstupní prostory a šatny jsou využívány pro výstavy dětských výtvarných prací a výrobků a informace pro rodiče.

Obě třídy jsou vybaveny novým praktickým a účelným nábytkem, stoly, židlemi a lehátky na spaní v odpočinkové části třídy. Vybavení hračkami a pomůckami je na velmi dobré úrovni, obojí je průběžně doplňováno a obměňováno.

Část větší třídy je často využívána jako tělocvična. Vybavení tělocvičným náradím je dostačující, také dle finančních možností dokupováno. Pro rozvoj motoriky dětí je využívána i tělocvična základní školy.

Sborovna školy slouží jako zázemí pro učitelky, je vybavena počítačem a kopírkou, knihovnou s odbornou literaturou, je zde uložen didaktický materiál a pomůcky. K uložení výtvarného materiálu a materiálu pro pracovní výchovu slouží skladiště, které je zároveň skladištěm lůžkovin.

Mateřská škola je vybavena přípravnou kuchyní, kam se dodávají připravené pokrmy z místní školní kuchyně.

K budově mateřské školy přiléhá zahrada o dostatečné rozloze a s adekvátním množstvím herních sestav a prvků.

Dle legislativních, časových, finančních, personálních a prostorových možností se snažíme neustále doplňovat herní prvky, didaktické pomůcky, hračky, případně nábytek. Tuto tendenci hodláme zachovat i do budoucna.

3.2 Životospráva:

Stravování v mateřské škole je zajišťováno kuchyní základní školy. Jídelníček sestavuje vedoucí školní kuchyně, která dodržuje všechny podmínky stanovené spotřebním košem, zároveň se snaží zohlednit připomínky pedagogických pracovníků a rodičů dětí. O sestaveném jídelníčku jsou děti i jejich zákonní zástupci informováni prostřednictvím webových stránek a nástěnky ve vstupních prostorách mateřské školy. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava tak, aby byla zachována vhodná skladba jídelníčku, aby měly děti v průběhu celého dne dostatek tekutin a aby byly dodržovány předepsané intervaly mezi jídly.

Stolování je nejen uspokojením biologické potřeby dětí, ale zároveň i sociální a kulturní zkušeností. Děti jsou vedeny k sebeobsluze a samostatnosti. Starší děti pomáhají při prostírání, všechny děti si svoji porci při svačině i při obědě vybírají samostatně z podnosu nebo servírovacího vozíku, starší děti si samy nalévají nápoje, mladším dětem nalévají učitelky množství nápojových tekutin podle jejich přání.

Během stravování klademe důraz na utváření kladného vztahu ke konzumaci vhodných potravin, především ovoce a zeleniny. Při stolování vytváříme klidnou a pohodovou atmosféru, aby doba jídla byla příjemnou součástí běžného dne v mateřské škole. Snažíme se však vyvarovat násilnému nucení do jídla. Nevhodné zásahy v tomto směru mohou vážně poškodit psychiku dítěte.

Režim dne mateřské školy zajišťuje určitý denní rytmus a řád, který poskytuje dětem pocit jistoty, předvídatelnosti a bezpečí, zároveň se však nevyhýbáme neplánovaným aktivitám, které reagují na aktuální situaci, zejména pokud obohatí děti o nové zážitky, zkušenosti a poznatky.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, mají dostatek volného pohybu nejen při pobytu na zahradě a na vycházkách, ale i v interiéru mateřské školy. Při pobytu na zahradě rozvíjíme především motorické dovednosti dětí, pozorujeme přírodu a věnujeme se vytváření prosociálních postojů a kooperativních dovedností. Vycházky využíváme především k seznamování dětí s místem, kde žijí a s okolní přírodou a prací lidí.

Každodenní součástí dne v mateřské škole jsou tělovýchovné aktivity (zdravotní cviky, pohybové hry, hry se zpěvem apod.), které stimulují a podporují růst a nervosvalový vývoj dítěte, zlepšují jeho tělesnou zdatnost a fyzickou pohodu.

V organizaci dne má své místo odpočinek a relaxace, které zařazujeme po obědě a hygieně dětí, ale i v průběhu dne respektujeme individuální potřebu odpočinku u dětí. Při odpoledním odpočinku na lehátku mohou mít děti u sebe oblíbenou plyšovou hračku, kterou si přinesly z domova, mohou si prohlížet ilustrace v knihách a časopisech a později poslouchat pohádku čtenou či vyprávěnou učitelkou. Často tuto dobu využíváme k tichému povídání. V průběhu těchto činností se děti uvolní, uklidní a většina dětí usne. Děti, které neusnou, si odcházejí hrát do přilehlé třídy s dodržováním pravidla „hraj si tak, abych nevzbudil kamarády“.

Do budoucna budeme udržovat nastavený trend v utváření stravovacích návyků, které odpovídají zdravé výživě, i nadále budeme děti učit kulturně a samostatně stolovat. Budeme pěstovat pozitivní vztah k pohybovým aktivitám, budeme vytvářet podmínky pro jejich realizaci v budově školy i na školní zahradě.

3.3 Psychosociální podmínky:

Všichni zaměstnanci mateřské školy vytvářejí takové prostředí, aby se zde děti i dospělí cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Respektují potřeby dětí, navozují situace klidu, pohody, důvěry a spolupráce. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Všechny děti mají rovnocenné postavení, nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován. Děti se učí pravidlům soužití, která si vytvářejí společně na začátku školního roku. Osobní svoboda a volnost je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, aby byla zajištěna jejich bezpečnost. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Snažíme se, aby třída byla pro děti kamarádkým společenstvím, kde jsou rády.

Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů), jsou vstřícné a empatické.

Vzdělávací nabídka je dětem tematicky blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná a užitečná. Nabídka činností počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Děti mohou kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy. Učitelky děti motivují, pozitivně oceňují, vyvarují se paušálních pochval i odsudků. Podporují zdravé sebevědomí dítěte, učí samostatnosti i práci ve skupině, důvěřovat si, nebát se. V dětech rozvíjí citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu, respekt dospělé osoby, toleranci a úctu k seniorům.

Dětem, které jsou po zápise přijaty k předškolnímu vzdělávání, umožňujeme předem navštívit mateřskou školu za běžného provozu, zpravidla se jedná o dobu prázdninového provozu, kdy do školy přichází menší počet dětí a je tedy prostor na zapojení nově příchozích. Díky tomuto kroku se děti lépe adaptují na nové prostředí i situaci.

Vytváříme dobré podmínky pro vzájemnou komunikaci s rodiči při vstupu dítěte do mateřské školy. Vyšší počty ve třídách eliminujeme promyšleným dělením dětí na menší skupiny. Vedeme zaměstnance školy k osvojování si nových poznatků v oblasti efektivní komunikace formou seminářů a samostudiem.

Dle personálních, časových, finančních a organizačních schopností, máme v plánu pořádat akce a programy, které posílí vzájemnou důvěru a spolupráci.

3.4 Organizace provozu:

Provoz mateřské školy je stanoven od 6:30 do 16:30 hod. Na informativní schůzce jsou rodiče seznámeni také s předpokládaným přerušením provozu mateřské školy v průběhu školního roku, zejména v období vánočních a hlavních školních prázdnin. O uzavření mateřské školy rozhoduje ředitel školy, se souhlasem zřizovatele. Rodiče jsou o všech aktualitách informováni prostřednictvím tabule ve vstupních prostorách mateřské školy.

V dopoledních i odpoledních hodinách jsou v mateřské škole v provozu 2 třídy. V každé třídě jsou dvě učitelky. Všechny učitelky se střídají v ranních a odpoledních směnách a zajišťují tak celodenní provoz mateřské školy.

Organizační zajištění chodu mateřské školy umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Systém rozvržení přímé vyučovací povinnosti pedagogů je stanoven tak, aby byl co nejefektivněji využit pedagogický potenciál v době maximálního počtu dětí ve škole a aby bylo zajištěno pedagogické vedení dětí, které nespí.

Uspořádání dne v naší mateřské škole:

Časy jsou orientační, mohou se měnit podle potřeb dětí nebo akcí mateřské školy. Závazná je práce ve skupinách, délka přestávek mezi jídly a délka pobytu venku v průběhu celého dne /nejméně dvě hodiny/.

6:30 – 8:30	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, volně spontánní zájmové aktivity, pohybové aktivity
8:30 – 9:00	Osobní hygiena, dopolední svačina
9:00 – 9:30	Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity
9:30 – 11:30 (11:45)	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, případně náhradní činnost
11:30 (11:45) – 12:15 (12:30)	Oběd a osobní hygiena dětí
12:15 (12:30) – 14:00	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14:00 – 14:30	Odpolední svačina, osobní hygiena
14:30 - 16:30	Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí. V případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy.

V průběhu celého dne mají děti k dispozici dostatek tekutin, respektujeme doporučené intervaly mezi jednotlivými jídly. I přes časové intervaly uvedené v Denním řádu, se snažíme reagovat na aktuální a individuální potřeby dětí.

I nadále budeme dětem nabízet činnosti tak, aby byly přizpůsobeny jejich nárokům a požadavkům.

3.5 Řízení mateřské školy:

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců mateřské školy jsou vymezeny. Ředitel školy podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách života školy, respektuje jejich názory a realizuje dobré inovační návrhy. Každý člen kolektivu má svou pracovní náplň a rozsah zodpovědnosti.

Tvorba školního vzdělávacího programu vychází z analýzy a hodnocení a je vypracováván ve spolupráci s ostatními členy kolektivu.

Ředitel školy kontroluje a vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí úspěchy a motivuje k další práci. Konzultuje s učitelkami jejich profesní plány.

Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pedagogické rady i provozní porady se konají dle plánu a potřeb školy.

Na spolupráci s rodiči se podílejí všechny zaměstnankyně, konkrétně denně probíhají ústní formou krátké a stručné konzultace s rodiči. Dle potřeby jsou plánovány v předem

dohodnutém čase delší schůzky, aby byla na řešení daného problému stanovena dostatečná doba.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Personál mateřské školy zpravidla tvoří:

- 4 učitelky s úvazkem 1,0
- 1 uklízečka s úvazkem 1,0
- 1 pomocná kuchařka a úvazkem 0,5
- v případě potřeby asistent pedagoga (s úvazkem dle doporučení Speciálního pedagogického centra, Pedagogicko-psychologické poradny)

Všechny pracovnice mají odpovídající vzdělání a jejich pracovní doba je organizována tak, aby byla vždy a při všech činnostech dětem zajištěna optimální péče a jejich bezpečnost. Všechny pedagogické pracovnice jsou kvalifikované.

Samozřejmostí je i podílení se na tvorbě vzdělávacích programů tříd mateřské školy, soustavné vzdělávání a aplikace všech potřebných výchovných metod, včetně individuální práce s dětmi se speciálními potřebami.

Zaměstnanci při své práci jednají podle obecně platných pravidel a principů společenských pravidel. Paní učitelky znají povinnosti předškolního pedagoga dané Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a ve své práci se jimi řídí. Chrání soukromí rodiny, zachovávají patřičnou mlčenlivost, jednají ohleduplně s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

Dle finančních, časových, personálních, legislativních a organizačních možností podporujeme neustálou snahu doškolovat učitelky v návaznosti na záměry mateřské školy a vzdělávat zaměstnance organizace.

3.7 Spoluúčast rodičů:

Spolupráce s rodinou začíná při zápisu dětí k předškolnímu vzdělávání, který probíhá obvykle v měsíci květnu. Tento den se rodičům plně věnuje jedna z učitelek. Rodiče s dětmi si mohou prohlédnout interiér mateřské školy i zahradu. Při neformálním rozhovoru se snažíme vytvořit atmosféru důvěry, vstřícnosti, respektu a ochoty spolupracovat.

Další poznatky o chodu mateřské školy, organizaci vzdělávání a jeho obsahu, o vnějším řádu školy apod. získají rodiče na informativní schůzce před zahájením školního roku. Velký důraz klademe na úzkou spolupráci s rodinou při zahájení docházky dítěte do mateřské školy a v průběhu celého adaptačního procesu.

Průběžně informujeme rodiče o prospívání jejich dítěte a o jeho individuálních pokrocích. Pokud zjistíme v jeho vývoji nedostatky, domlouváme se na společném postupu, případně doporučíme rodičům odbornou pomoc.

Jako nadstandardní službu rodičům nabízíme logopedickou depistáž, s následnou konzultací logopedky s rodiči dětí, které potřebují individuální logopedickou péči.

Umožňujeme také rodičům zapůjčení vybraných titulů pedagogické literatury z naší školní knihovny.

Jednáme s rodiči taktně, ohleduplně a s vědomím, že pracujeme s důvěrnými informacemi.

Zajišťujeme návaznost mezi domovem a mateřskou školou tak, aby bylo vzdělávání postaveno na individuálních zkušenostech a životních podmínkách každého dítěte.

3.8 Spolupráce se základní školou

Díky uspořádání naší organizace je možné úzce spolupracovat se základní školou v mnoha směrech. Jedná se především o tyto oblasti:

- účast dětí na kulturních programech organizovaných základní školou (vhodných z hlediska věku dětí)
- nabídka aktivit pro rodiče s dětmi organizovaných základní školou (tvořivé dílny, volnočasové aktivity)
- vystoupení našich dětí na školní akademii
- využívání tělocvičny základní školy pro pohybové aktivity našich dětí (zejména v případě nepříznivého počasí)
- návštěva starších dětí v 1. třídě základní školy
- návštěva starších žáků základní školy ve třídách mateřské školy
- účast učitelky mateřské školy při zápisu dětí do 1. třídy základní školy
- konzultace učitelek o prospívání dětí s učitelkou 1. třídy základní školy

I nadále budeme vytvářet příznivé podmínky pro bezproblémový přechod dětí z mateřské školy do základní školy.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními potřebami jsou případné problémy řešeny zohledňováním potřeb, schopností i dovedností těchto dětí. Výběr jednotlivých činností je přizpůsoben tak, aby vždy maximálně vyhovoval specifickým potřebám a možnostem těchto dětí.

Při vzdělávání dítěte se specifickými vzdělávacími potřebami učitelka zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským pedagogickým zařízením po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením se stanovují dle platné legislativy. Je výrazně uplatňovaný individuální přístup, učitelky podle potřeby úzce spolupracují s odbornými pracovníky pedagogicko-psychologické poradny.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů, ale i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je mimo jiné důležité, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Mateřská škola vytváří takové podmínky, aby při vzdělávání dětí byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a také dále rozvíjet.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Nadané dítě je takové, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zajišťování mimořádného nadání provádí školské pedagogické zařízení ve spolupráci se školou.

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky, které směřují k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je podporováno hračkami a pomůckami je rozvíjen jeho potenciál. Mateřská škola zajišťuje realizaci podpůrných opatření pro podporu nadání dle platné legislativy.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dle platné legislativy je stanoveno, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let.

O přijetí dítěte do mateřské školy vždy rozhoduje ředitel školy. Povinností ředitele je zajistit optimální podmínky pro vzdělávání, a to i pro děti ve věku od 2 do 3 let, pokud se v mateřské škole přímo vzdělávají.

V případě, že se přijaté dvouleté děti budou v mateřské škole vzdělávat, musí se pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let přijmout opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

3.12 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

S účinností od 1. září 2021 je nastaveno systémové řešení vzdělávání cizinců ve školách vyhláškou č. 271/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů (s výjimkou některých ustanovení, která platí až od školního roku 2022/23).

Vymezení pojmů:

Cizinec je fyzická osoba, která není občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. V případě, že má fyzická osoba dvojí občanství, z nichž jedno z nich je české, se taková osoba nepovažuje za cizince.

Žáci cizinci mají v souladu s § 20 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nárok na bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do základního vzdělávání.

Dítě/žák s nedostatečnou znalostí češtiny může být také občan ČR, který s ohledem na odlišný mateřský jazyk v rodině nebo dlouhodobý pobyt v zahraničí neovládá dostatečně vyučovací jazyk. Tyto děti/žáci nemají podle stávajících právních předpisů (§ 20 školského zákona) nárok na bezplatnou jazykovou přípravu. Podpora je jim poskytována školami dle individuálních potřeb s možností využití podpůrných opatření podle § 16 školského zákona s ohledem na odlišné kulturní prostředí a životní podmínky.

Tyto děti/žáky je možné za určitých podmínek zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu poskytovanou dětem/žákům cizincům (podrobněji dále).

Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Ředitel mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavani-zaku-cizincu>

Zásady práce s dítětem s odlišným mateřským jazykem

Pedagog při práci s dítětem s odlišným mateřským jazykem dodržuje následující zásady:

- hovoří pomalu a zřetelně; stojí čelem k dítěti
- k hovoru využívá témata, která jsou dítěti známá a blízká
- užívá ustálené jednoduché instrukce a slovní spojení, instrukce sděluje poslovně po jedné
- klade jednoduché otázky, dává dostatek času na odpověď
- při použití jazykových prostředků současně napomáhá dítěti k porozumění využíváním neverbálních prostředků (gesta, mimika), pokud je to možné, řeč opírá o vizuální oporu (obrázky, předměty)

- srozumitelně a vstřícně seznamuje dítě s uspořádáním dne a nastavenými pravidly, používá k tomu dostupnou oporu včetně spolupráce s ostatními dětmi
- seznamuje dítě se základy české kultury a společnosti, života v obci, a to v běžných situacích, které se dítěte a jeho života bezprostředně dotýkají

Způsoby práce

- děti zařazujeme do her v menších skupinách
- pracujeme v menších skupinách nebo individuálně
- využíváme vizualizace např. režimu, činností, míst
- využíváme komplexní péče (podpora logopeda, speciálního pedagoga, asistenta pedagoga, spolupráce s rodinou)
- jsme správný mluvní vzor
- rozvíjíme slovní zásobu (pasivní i aktivní), pracujeme s obrázky podle tematických celků
- podporujeme mluvní apetit
- zařazujeme rytmizační cvičení – rytmizace podle obrázků, 1–3slabičná slova, drobné hříčky, říkadla, hrajeme na nástroje
- zpíváme – jednoduché popěvky, doplňování textu, melodizace jedno- až tříslabičných slov
- pracujeme s knihou
- rozvíjíme smyslové vnímání – zraková a sluchová percepce
- rozvíjíme orientaci v čase a prostoru – na sobě, na druhých, v prostoru
- rozvíjíme paměť, pozornost a myšlení
- střídáme činnosti (na začátku častěji zařazujeme činnosti, které nejsou závislé na jazyku: hudební, pohybové, výtvarné)

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola uskutečňuje vysoce kvalitní, profesionální vzdělávání v souladu s platnou legislativou, v úzké spolupráci s rodiči.

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou, kritéria nastavuje ředitel školy. Mezi kritéria patří např. věk dítěte, trvalé bydliště v místě mateřské školy, aj. V případě sourozenců se snažíme vyjít rodičům vstříc, dle možností a kapacity dané třídy.

Přijaté děti jsou rozděleny do dvou tříd, které mají heterogenní uspořádání. Snažíme se, aby třídy byly svým složením vyvážené a funkční.

Pobyt venku probíhá často společně, děti obou tříd mají dostatek příležitostí ke kontaktu a tím i možností k získání sociálních zkušeností a k předávání dovedností, což je hlavním přínosem heterogenní skupiny.

Ranní scházení dětí probíhá ve třídě Motýlků od 6:30 do 7:30 hod., poté jsou děti ve svých kmenových třídách. Po 15. hodině se děti opět spojují do jedné třídy.

Vnitřní uspořádání tříd sestává z hlavní místnosti s různými koutky na vyrábění, hraní a stravování. Dále má otevřená malá zákoutí, která se využívají na uložení výtvarných

potřeb či lehátek k odpočinku, dále jako čítárna či kuchyňka apod. Ze tříd se děti mohou volně pohybovat do šatny a na toalety.

V případě nutnosti uskutečňuje mateřská škola dle zákona 349, § 184a kvalitní distanční vzdělávání pro děti s povinnou předškolní docházkou.

Dětem poskytujeme přirozené prostředí k navazování kontaktů, vytváříme podmínky pro to, aby si děti byly vzájemnými učiteli, aby se naučily spolupráci a toleranci k druhým.

Dle finančních, časových, organizačních a personálních možností, máme v plánu i nadále organizovat různé školní i mimoškolní aktivity, sloužící k obohacení školního programu, získání nových zkušeností a zážitků.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

Školní vzdělávací program vychází z analýzy podmínek mateřské školy a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a byl vypracován pedagogickým kolektivem školy. Jeho účinnost je plánována na dobu neurčitou s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti.

Vzdělávací záměr školy je zaměřen na všestranný rozvoj osobnosti dítěte, podporu jeho individuality, ale i posílení sociálních vztahů a budování kladných mravních zásad. Důraz se klade na rozvíjení estetického cítění a zdravého životního stylu.

Činnosti v průběhu dne plánujeme tak, aby byly splněny podmínky zdravého psychického a fyzického vývoje dětí.

Sledujeme:

- bezpečnost dětí
- uspokojování citových potřeb
- respektování věkových a vývojových zvláštností dětí
- dodržování přiměřené doby pobytu venku
- zařazování činností řízených, spontánně vzniklých, záměrně motivovaných a cílených, prováděných společně, v menších skupinách nebo individuálně

Při přípravě a promýšlení obsahu a organizace vzdělávání se snažíme dodržovat zásady:

- prožitkového učení
- řízené individuální činnosti
- komunitního kruhu
- řízené skupinové činnosti
- kooperativní komunikace

Při své práci sledujeme tyto rámcové cíle:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

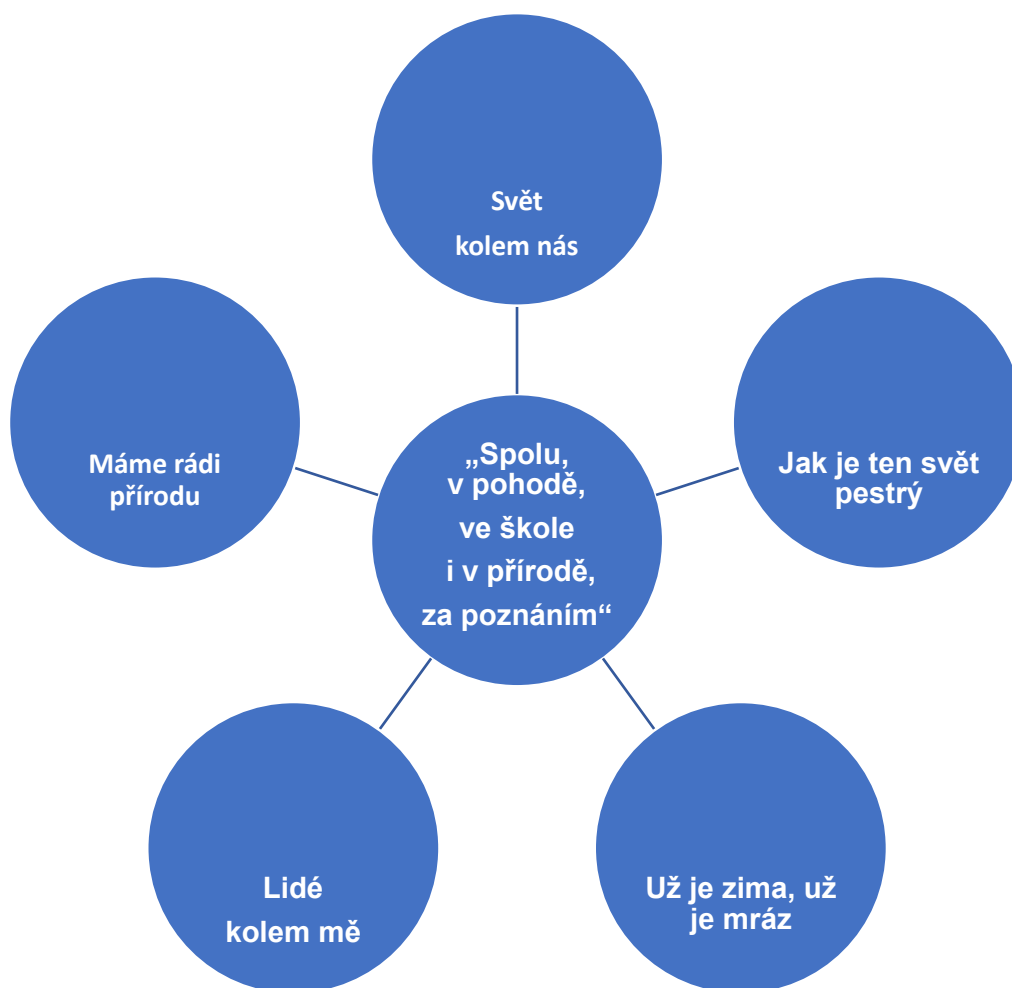
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH:

Vzdělávací obsah je v našem školním vzdělávacím programu zpracován do **5 integrovaných bloků**, které jsou dále rozpracovány s ohledem na tematické zaměření do **tematických částí**.

Z hlediska nabídky činností budou konkretizovány v třídních vzdělávacích programech jednotlivých tříd. Ty budou vypracovávány tak, aby svým obsahem odpovídaly věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí konkrétní třídy.

Integrované bloky:

- I. „Jak je ten svět pestrý“
- II. „Už je zima, už je mráz“
- III. „Lidé kolem mě“
- IV. „Máme rádi přírodu“
- V. „Svět kolem nás“

I. „Jak je ten svět pestrý“

Smyslem integrovaného bloku je vytvořit optimální podmínky pro adaptaci nově přijatých dětí, posilovat u dětí prosociální chování a postoje, učit je spoluvytvářet a přizpůsobit se pravidlům soužití, respektovat ostatní děti a dospělé, ale zároveň si uvědomovat vlastní identitu.

Rozvíjíme smyslové vnímání dětí, manipulaci s předměty, odhalování jejich vlastností, odhalování podstatných znaků, podobnost, rozdíly, vzájemných souvislostí (např. prostorové vztahy ...), vytváříme pojmy (zobecnujeme), učíme děti chápat elementární matematické i časové pojmy.

Součástí tohoto bloku je i shrnutí průběžného a systematického pozorování změn v přírodě. Vedeme děti k tomu, aby o těchto změnách přemýšlely, vedly jednoduché úvahy a s naší pomocí poznávaly vzájemné souvislosti.

Navrhovaná témata:

- Ahoj školko, pravidla
- Kdo jsou mí kamarádi
- Plody podzimu – ovoce, zelenina

- Procházka lesem – pole, louky, les
- Slavnosti podzimu
- Zvířátka se chystají na zimu

Vzdělávací nabídka

- Dítě a jeho tělo

Dílčí cíle:

- Rozvíjíme pohybové dovednosti a zdokonalujeme dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Rozvíjíme a užíváme všechny smysly
- Rozvíjíme fyzickou i psychickou zdatnost

Vzdělávací nabídka:

- Seznamujeme děti s věcmi, které je obklopují a s jejich praktickým používáním (stavebnice, výtvarné pomůcky, hračky...)
- Zdokonalujeme manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, materiálem (plastelína, barvy, lepidla, nůžky)
- Zařazujeme smyslové a psychomotorické hry
- Zařazujeme hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Zlepšujeme sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání (obouvání, zapínání knoflíků, zipů, zavazování tkaniček), úklidu
- Zařazujeme činnosti relaxační a odpočinkové
- Soustředíme se na pohybové činnosti – chůze, běh, skoky, míčové hry, změny poloh na místě

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (překonává překážky, zvládá házet a chytat míč, pohybovat se ve skupině dětí, chůzi ve dvojicích)
- Dovede sladit pohyb s rytmem a hudbou, pohyb se zpěvem
- Vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru
- Ovládá koordinaci ruky a oka (umí zacházet s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelínou)
- Zvládá sebeobsluhu, jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postará se o hračky, pomůcky, uklidí po sobě, udržuje pořádek, přijímá stravu i tekutiny, umí stolovat, postarat se o sebe a své věci, umí se oblékat, svlékat, obouvat, zouvat)
- Vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů (zvuky, chutě, zrakově rozlišovat tvary, znaky), vůně, vnímá hmatem

- Dítě a jeho psychika

1. Jazyk a řeč

Dílčí cíle

- Rozvíjíme komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- Rozvíjíme zájem o psanou podobu jazyka – jeho verbální i neverbální formy - výtvarné, hudební, pohybové i dramatické

Vzdělávací nabídka

- Zařazujeme artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, hádanky

- Učíme se básničky a písničky s podzimní tematikou
- Společně diskutujeme, vedeme rozhovory, podporujeme vyprávění podle skutečnosti, podle obrazové předlohy i podle fantazie
- Posloucháme pohádky, sledujeme filmové a divadelní pohádky a příběhy
- Recitujeme, zpíváme

Očekávané výstupy

- Dítě dokáže správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
 - Dokáže pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
 - Zvládá vést rozhovor – umí naslouchat, neskákat do řeči, ptát se
 - Učí se nová slova a aktivně je používá
 - Umí sledovat a vyprávět příběh, pohádku
 - Zvládá se učit z paměti krátké texty
2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle

- Rozvíjíme paměť a pozornost, představivost a fantazii
- Podporujeme rozvoj tvořivosti
- Vytváříme základy pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka

- Záměrně pozorujeme běžné objekty a předměty, určujeme a pojmenováváme jejich vlastnosti (barva, velikost, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuky)
- Zařazujeme spontánní hru, experimenty s předměty, smyslové hry
- Nabízíme hry na cvičení paměti – pexeso, říkanky, slovní hry
- Zařazujeme hry procvičující orientaci v prostoru

Očekávané výstupy

- Dítě se dokáže záměrně soustředit na činnost a udržet pozornost
- Poznává a pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- Postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- Chápe prostorové pojmy – vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, pod, za, před, nad, u, vedle, mezi
- Chápe časové pojmy – teď, dnes, zítra, včera, ráno, večer, roční období, dny v týdnu...
- Recituje nazpaměť krátké texty

3. Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle

- Zaměřujeme se na získávání relativní citové samostatnosti
- Rozvíjíme schopnosti sebeovládání
- Vedeme dítě k poznávání sebe sama

Vzdělávací nabídka

- Umožňujeme prostor pro spontánní hru
- Praktikueme cvičení v projevoování citů, v sebekontrolu, v sebeovládání
- Sledujeme pohádky, příběhy
- Zařazujeme hry na téma rodiny, přátelství

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá odloučit se na určitou dobu od svých rodičů a blízkých, být aktivní bez jejich opory
- Rozhoduje o svých činnostech
- Respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá povinnosti
- Je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem

- **Dítě a ten druhý**

Dílčí cíle

- Seznamujeme děti s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Posilujeme prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem
- Rozvíjíme kooperativních dovedností
- Rozvíjíme interaktivní a komunikativní dovednosti - verbální i neverbální

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme společenské hry
- Pracujeme ve skupinách
- Aktivně podporujeme sbližování dětí
- Zařazujeme hry a činnosti, které vedou k umění – umět se rozdělit, pomoci druhému, vystřídat se, počkat až na něj dojde řada, schopnosti vyřešit vzájemný spor

Očekávané výstupy

- Dítě navazuje kontakty s dospělým, dokáže překonat stud
- Spolupracuje s ostatními
- Dodržuje dohodnutá pravidla vzájemného soužití
- Respektuje potřeby jiného dítěte
- Brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování atd.
- Chápe, že osobní odlišnosti jsou přirozené

- **Dítě a společnost**

Dílčí cíle

- Poznáváme pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, soustředíme se na porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- Rozvíjíme schopnost žít ve společenství ostatních lidí
- Vytváříme povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka

- Soustředíme se na běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Posilujeme aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- Spoluvytváříme jasná a smysluplná pravidla soužití ve třídě
- Zařazujeme různorodé společné hry a skupinové aktivity
- Nabízíme hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí

Očekávané cíle

- Dítě se chová a jedná s ohledem na druhé
- Dokáže se začlenit do třídy a mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Adaptuje se na život ve škole
- Vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí
- Dodržuje pravidla her a jiných činností
- Zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami

- **Dítě a svět**

Dílčí cíle

- Seznamujeme děti s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- Snažíme se, aby děti chápaly, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvíjíme úctu k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí
- Zařazujeme aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci – vycházky
- Děti poučujeme o možných nebezpečných situacích – dopravní situace, manipulace s předměty

Očekávané výstupy

- Dítě se bezpečně orientuje ve známém prostředí
- Zvládá běžné činnosti a požadavky kladené na dítě
- Vnímá, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný a nekonečně pestrý
- Rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Na úrovni kompetencí je tento blok zaměřen na:

1. kompetence k učení:

- vedeme děti k soustředěnému pozorování, zkoumání, objevování, všímání si souvislostí a používání jednoduchých pojmů
- zaměřujeme se na získávání elementárních poznatků o světě lidí a přírody, o jeho rozmanitostech a proměnách
- zaměřujeme se na aktivní pozorování všeho co se kolem dítěte děje, na schopnost klást otázky a hledat na ně odpovědi

2. kompetence k řešení problémů:

- učíme děti schopnosti řešit problémy v bezprostředním okolí, především na základě zkušenosti, cestou pokusu a omylu, zkoušení a experimentování

3. komunikativní kompetence:

- rozvíjíme schopnosti porozumět slyšenému, slovně reagovat, vyjadřovat své myšlenky, vést dialog, komunikovat s dětmi i dospělými

- vedeme děti k pochopení, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
4. sociální a personální kompetence:
- rozvíjíme citlivost a ohleduplnost dětí k druhým, pomoc slabším, k vnímání nevhodného chování, nespravedlnosti, ubližování a agresivity
 - soustředíme se na nápodobu prosociálního chování a mezilidských vztahů
 - klademe důraz na přijetí vyjasněných a zdůvodněných povinností, dodržování dohodnutých, společně vytvořených pravidel a rozhodnutí
5. činnostní a občanské kompetence:
- vytváříme základní dětské představy o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je s nimi v rozporu a vedeme děti k tomu, aby měly snahu se podle toho chovat
 - posilujeme zájem o druhé i o to, co se kolem děje, vedeme k otevřenosti aktuálnímu dění
 - spoluvytváříme pravidla soužití, porozumění jejich smyslu a pochopení potřeby je zachovávat

II. „Už je zima, už je mráz“

V tomto bloku s dětmi prožíváme události v rodině i v obci, zvláště pokud vycházejí z lidových tradic (mikulášská nadílka, Vánoce). V první tematické části poučíme děti o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit.

Předvánoční období je zaměřeno na spoluvytváření prostředí pohody (výzdoba interiéru mateřské školy, vánoční zvyky) a posilování mezilidských vztahů (zhotovování dárků, přáníček ...). Tvůrčími činnostmi literárními, hudebními i výtvarnými rozvíjíme estetické vnímání a vyjadřování dětí.

Závěr tohoto integrovaného bloku vychází z hlediska motivace z charakteristických znaků zimního období (zimní příroda, hry dětí, počasí ...), u nejstarších dětí je prioritou osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní a u dětí obou věkových skupin na chápání elementárních prostorových vztahů a rozvoj souvislého vyjadřování.

Navrhovaná témata:

- Chráníme své zdraví
- Už se umím oblékat
- Moje tělo
- Advent
- Mikuláš
- Těšíme se na Ježíška
- Věci kolem nás
- Zimní sporty
- Je tu mráz, zebe nás

Vzdělávací nabídka

- **Dítě a jeho tělo**

Dílčí cíle

- Vedeme děti k osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Učíme děti osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Klademe důraz na osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Vytváříme u dětí zdravé životní návyky a postoje jako základy zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka

- Zařazujeme činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- Nabízíme příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Zařazujeme příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy

- Dítě pojmenuje části těla, některé orgány, zná jejich funkce, má povědomí o těle a jeho vývoji, zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

- **Dítě a jeho psychika**

1. Jazyk a řeč

Dílčí cíle

- Vedeme děti k osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové i dramatické)

Vzdělávací nabídka

- Společně diskutujeme, vedeme rozhovory, věnujeme se individuální a skupinové konverzaci (vyprávění zážitků)
- Dáváme prostor ke komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- Posloucháme čtené i vyprávěné pohádky
- Věnujeme se vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo
- Učíme děti grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen

Očekávané výstupy

- Dítě se dokáže naučit nová slova a aktivně je používat
- Dokáže popsat situaci – skutečnou, podle obrázku
- Sleduje očima zleva doprava
- Projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film

2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle

- Posilujeme přirozené poznávací city – zvědavost, zájem, radost z objevování
- Podporujeme a rozvíjíme zájem o učení
- Vytváříme základ pro práci s informacemi
- Vedeme děti k osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme námětové hry a činnosti
- Dáváme prostor pro řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- Nabízíme činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou – číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.)
- Nabízíme činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí

Očekávané výstupy

- Dítě přemýšlí, vede jednoduché úvahy a také umí vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- Chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je používá – porovnává, umí uspořádat, třídít, orientovat se v počtu do šesti, pozná více, méně, první a poslední...
- Snaží se nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Učí se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatuje a vybaví

3. Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle

- Rozvíjíme schopnost sebeovládání
- Rozvíjíme poznatky, schopnosti a dovednosti umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Rozvíjíme a kultivujeme mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání
- Vedeme děti k získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka

- Podporujeme spontánní hru
- Vytváříme příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Pořádáme výlety do okolí
- Zaměřujeme se na činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
- Klademe důraz na činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a odlišení od ostatních

Očekávané výstupy

- Dítě si uvědomuje svou samostatnost, zaujímá vlastní názory a postoje a umí je vyjádřit

- Uvědomuje si svoje limity – své silné a slabé stránky
- Dokáže zorganizovat hru
- Těší se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás

- **Dítě a ten druhý**

Dílčí cíle

- Vedeme děti k osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení jejich vztahů k druhým lidem
- Posilujeme prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem
- Dbáme na ochranu osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme sociální a interaktivní hry, dáváme prostor pro hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- Podporujeme kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinkách
- Vedeme společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Dáváme prostor pro četbu, vyprávění a poslech pohádek, jejich dramatizaci

Očekávané výstupy

- Dítě spolupracuje s ostatními
- Vnímá, co si druhý přeje či potřebuje, vychází mu vstříc
- Respektuje potřeby jiného dítěte, dělí se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úkol s jiným dítětem apod.

- **Dítě a společnost**

Dílčí cíle

- Rozvíjíme schopnost žít ve společenství ostatních lidí – spolupracovat, spolupodílet se – přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Vytváříme povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamujeme děti se světem lidí, kultury a umění, vedeme je k osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž děti žijí
- Rozvíjíme společenský a estetický vkus

Vzdělávací nabídka

- Připravujeme a realizujeme společné zábavy a slavnosti
- Provozujeme tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové
- Nabízíme hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- Věnujeme se aktivitám přibližujícím dítěti svět kultury a umění a umožňujícím mu poznat rozmanitost kultur

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

- Chová se zdvořile
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hraje férově
- Uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých

- **Dítě a svět**

Dílčí cíle

- Vedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Rozvíjíme schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Vytváříme povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností a planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- Sledujeme události v obci a účastníme se akcí, které jsou pro dítě zajímavé
- Přirozeně i zprostředkovaně poznáváme přírodní okolí, sledujeme rozmanitost a změny v přírodě
- Pracujeme s literárními texty, s obrazovým materiálem, využíváme encyklopedií a dalších médií
- Pozorujeme životní podmínky a stav životního prostředí, věnujeme se poznávání ekosystémů – les, louka, pole

Očekávané výstupy

- Dítě si dokáže uvědomovat nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit – ví, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit pro pomoc
- Všímá si změn a dění v nejbližším okolí
- Pomáhá pečovat o okolní životní prostředí – dbá o pořádek a čistotu, chrání přírodu v okolí, živé tvory apod.

Na úrovni kompetencí je tento blok zaměřen na:

1. kompetence k učení:

- rozvíjíme schopnosti dětí odhadnout své síly, hodnotit své osobní pokroky a oceňovat výkony druhých dětí
- děti se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvíjí úsilí, soustředí se na činnost a postupují podle instrukcí

2. kompetence k řešení problémů:

- podporujeme snahu řešit problémy, na které dítě stačí samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou dospělého
- dbáme na zpřesňování početních představ, užívání číselných a matematických pojmů, vnímání elementárních matematických souvislostí

3. kompetence komunikativní:

- děti vedeme k ovládnutí řeči, komunikaci ve vhodně formulovaných větách, samostatnému vyjadřování myšlenek, sdělení, otázek a odpovědí

- klademe důraz na dovednost vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady i dalšími prostředky – výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.
 - dbáme na ovládání dovedností předcházející čtení a psaní
 - učíme děti rozlišování některých symbolů, schopnosti porozumět jejich významu i funkci
4. kompetence sociální a personální:
- vychováváme k obezřetnosti v neznámých situacích, při setkání s neznámými lidmi, k umění odmítnout nevhodné chování i komunikaci, která je dítěti nepřijemná
5. kompetence činnostní a občanské:
- podporujeme schopnost dětí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat své hry a činnosti
 - vychováváme ke smyslu pro povinnost ve hře, práci i učení
 - zaměřujeme se na odpovědné chování k osobnímu zdraví a bezpečí svoje i druhých

III. “Lidé kolem mě”

Vzdělávací přínos tohoto integrovaného bloku tkví v rozvoji schopností a dovedností důležitých pro rozvíjení vztahů dětí k druhým lidem (dětem i dospělým), v rozvoji interaktivních a komunikativních dovedností, v poznávání sociálního prostředí v němž dítě žije – mateřská škola (vztahy mezi dětmi, vztahy k dospělým, pohoda těchto vztahů, vzájemná pomoc, spolupráce), rodina (význam a struktura rodiny, citové vazby, funkce jednotlivých členů rodiny, uvědomění si rozdílů mezi mužem a ženou, dětmi a dospělými, uvědomovat si vývoj člověka a změny, které ho provází ...). Část bude zaměřena na seznamování s hodnotou, významem a druhy lidské práce.

Navrhovaná témata:

- Jak se správně chovat
- Povolání
- Masopust
- Březen měsíc knihy

Vzdělávací nabídka

- **Dítě a jeho tělo**

Dílčí cíle

- Vedeme děti k uvědomění si vlastního těla
- Rozvíjíme fyzickou i psychickou zdatnost
- Klademe důraz na osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Dbáme na vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základ zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka

- Dáváme prostor pro lokomoční pohybové činnosti – chůze, běh, skoky, poskoky, lezení, nelokomoční pohybové činnosti – změny poloh a pohybů těla na místě, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.
- Zaměřujeme se na zdravotně zaměřené činnosti – protahovací, vyrovnávací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- Nabízíme hudební a hudebně pohybové hry
- Věnujeme se smyslovým a psychomotorickým hrám

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí – zvládá překážky, házet a chytat míč, užívá různé náčiní, umí se pohybovat na sněhu, ledu, vodě...
- Vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí jej podle pokynu
- Zvládá sebeobsahu
- Zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí

- **Dítě a jeho psychika**

1. Jazyk a řeč

Dílčí cíle

- Zaměřujeme se na rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- Dbáme na osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, na rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- Soustředíme se na samostatný slovní projev na dané téma
- Věnujeme se přednesu, recitaci, dramatizaci, zpěvu
- Dáváme prostor pro prohlížení a „čtení“ knížek

Očekávané výstupy

- Dítě správně vyslovuje, ovládá dech, tempo, intonaci řeči
- Dokáže pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Zvládá vést rozhovor
- Umí formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Sleduje a vypráví příběh, pohádku
- Dokáže popsat situaci
- Umí utvořit jednoduchý rým
- Učí se nová slova a aktivně je používá
- Sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle

- Rozvíjíme a vedeme děti ke zpřesňování a kultivaci smyslového vnímání, k přechodu od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému – pojmovému – rozvíjíme paměť a pozornost, dbáme na přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvíjíme a kultivujeme představivost a fantazii
- Rozvíjíme tvořivost
- Vytváříme základy pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka

- Motivujeme děti k manipulaci s předměty, ke zkoumání jejich vlastností
- Soustředíme se na konkrétní operace s materiálem – třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.
- Experimentujeme s materiálem a předměty
- Nabízíme hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- Soustředíme se na činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- Nabízíme hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Očekávané výstupy

- Dítě se dokáže zaměřovat na to, co je z poznávacího hlediska důležité – dokáže odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nachází společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
- Chápe prostorové pojmy
- Zvládá řešit problémy, úkoly a situace, myslí kreativně

3. Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle

- Vedeme děti ke schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Usilujeme o získání relativní citové samostatnosti

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- Podporujeme činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být úspěšné
- Soustředíme se na činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující a umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- Uskutečňujeme výlety do okolí

Očekávané výstupy

- Dítě umí rozhodovat o svých činnostech

- Uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory a postoje a vyjadřuje je
- Vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- Prožívá radost ze zvládnutého a poznání

- **Dítě a ten druhý**

Dílčí cíle

- Rozvíjíme interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
- Rozvíjíme kooperativní dovednosti
- Usilujeme o vytváření prosociálních postojů
- Vedeme děti k osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Vzdělávací nabídka

- Klademe důraz na běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
- Dáváme prostor pro organizování sociální hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudebně pohybových her
- Nabízíme hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému
- Dbáme na činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy

- Dítě dokáže porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- Uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je
- Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- Spolupracuje s ostatními

- **Dítě a společnost**

Dílčí cíle

- U dítěte rozvíjíme schopnost žít ve společenství ostatních lidí
- Rozvíjíme základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, učíme ho aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Vytváříme povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamujeme ho se světem lidí, kultury a umění, vedeme ho k osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- Setkáváme se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, navštěvujeme kulturní a umělecká místa a akce zajímavé pro předškolní dítě

- Nabízíme hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- Dbáme na aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku – zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce – a mravní hodnoty – dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod. v jednání lidí
- Dáváme prostor pro hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (seznamujeme děti s různými druhy zaměstnání, řemesel, povolání, s pracovními činnostmi, předměty, praktická manipulace s některými pomůckami, nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností)

Očekávané výstupy

- Dítě dovede pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- Chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- Utváří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a podle toho se chová
- Adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn – vnímá základní pravidla jednání ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi, umí se podřídit rozhodnutí skupiny, spolupracuje, přizpůsobí se, přijímá autoritu
- Chová se zdvořile

- **Dítě a svět**

Dílčí cíle

- Vytváříme elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Seznamujeme děti s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváříme pozitivní vztah k němu
- Vedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a dbáme na ochranu dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Rozvíjíme schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci – vycházky do ulic, návštěvy obchodů, důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů
- Prakticky užíváme technické přístroje, hračky a další předměty a pomůcky, se kterými se dítě běžně setkává
- Pracujeme s literárními texty, s obrazovým materiálem, využíváme encyklopedií
- Nabízíme kognitivní činnosti – kladení otázek, hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování
- Dbáme na praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi – pokusy, zkoumání, manipulace s materiály a surovinami
- Pozoruje životní podmínky a stav životního prostředí

Očekávané výstupy

- Dítě se dokáže bezpečně orientovat ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- Zvládá běžné činnosti
- Vnímá, že svět má svůj řád
- Všímá si změn a dění v nejbližším okolí
- Umí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- Snaží se pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Na úrovni kompetencí je tento blok zaměřen na:

1. kompetence k učení:

- Vedeme děti ke snaze porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- Vedeme děti k uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích i v dalším učení
- Podporujeme schopnost dětí orientovat se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

2. kompetence k řešení problémů:

- Motivujeme děti k řešení problémů a situací pozitivní odezvou na jejich aktivní zájem, podporujeme vyhledávání různých řešení, variant a vlastních originálních řešení situací s využíváním dosavadních zkušeností, fantazie a představivosti

3. kompetence komunikativní:

- průběžně rozšiřujeme slovní zásobu a její aktivní používání k dokonalejší komunikaci s okolím

4. kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme schopnost prosadit se, ale i podřídit se ve skupině, při společných činnostech se domlouvat a spolupracovat, respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- podporujeme spolupodílení se dětí na společných rozhodnutích, jejich přizpůsobení se dohodnutým pravidlům, přijetí vyjasněných a zdůvodněných povinností
- dbáme na výchovu k toleranci k odlišnostem a jedinečnosti
- Soustředíme se na pochopení, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

5. kompetence činnostní a občanské:

- Rozvíjíme u dětí schopnost rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- vedeme děti k pochopení toho, že se mohou o tom, co udělají rozhodovat samostatně, ale že za svá rozhodnutí také zodpovídají

- Dbáme na uvědomění si svých práv i práv druhých, schopnost tato práva hájit a respektovat
- Učíme je pochopení, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

IV. „Máme rádi přírodu“

Záměrem našeho pedagogického úsilí bude založit u dětí elementární povědomí o okolním přírodním prostředí, zejména o rostlinách a živočiších a vytvořit tak základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí.

Využijeme k tomu jak přímého pozorování, tak zprostředkovaného poznávání (literatury, obrazového materiálu ...), praktických činností, motivované manipulace s přírodním materiálem a her.

Prostřednictvím těchto činností budeme zároveň rozvíjet intelekt, poznávací procesy, řeč a jazyk dětí a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Navrhovaná témata:

- Jarní radovánky
- Hody, hody doprovody
- Zvířata a mláďata
- Exotická zvířata
- Kouzla čarodějek

Vzdělávací nabídka

- **Dítě a jeho tělo**

Dílčí cíle

- Podporujeme rozvoj a užívání všech smyslů
- Dbáme na rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Vytváříme zdravé životní návyk a postoj jako základy zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme lokomoční a pohybové činnosti
- Podporujeme smyslové a psychomotorické hry
- Upřednostňujeme zdravotně zaměřené činnosti
- Dbáme na jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Umí koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Ovládá dechové svalstvo, umí sladit pohyb se zpěvem
- Vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- Ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku

- **Dítě a jeho psychika**

1. Jazyk a řeč

Dílčí cíle

- Rozvíjíme komunikativní dovednosti
- Vedeme k osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní

Vzdělávací nabídka

- Podporujeme artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- Dáváme prostor pro komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- Dbáme na grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- Nabízíme prostor pro prohlížení a „čtení“ knížek
- Podporujeme činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky – noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika

Očekávané výstupy

- Dítě umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- Dokáže vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky
- Umí se domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- Zvládá popsat situaci
- Chápe slovní vtip a humor
- Umí sledovat očima zleva doprava
- Poznává napsané své jméno
- Dokáže utvořit jednoduchý rým

2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle

- Rozvíjíme paměť a pozornost, podporujeme rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- Dbáme na rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- Vytváříme základy pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka

- Podporujeme přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- Dáváme prostor pro spontánní hru, volnou hru a experimenty s materiálem a předměty
- Umožňujeme dětem námětové hry a činnosti
- Nabízíme hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- Dbáme na hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- Nabízíme činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si – nového, změněného, chybějícího atd.

- Umí se záměrně soustředit na činnost a udržet pozornost
- Dokáže přemýšlet, vést jednoduché úvahy
- Vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- Postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- Chápe prostorové pojmy
- Umí řešit problémy, úkoly a situace
- Snaží se nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

3. Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle

- Rozvíjíme schopnosti sebeovládání
- Dbáme na získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka

- Podporujeme činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- Nabízíme příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Provádíme cvičení organizačních dovedností
- Podporujeme sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Pořádáme výlety do okolí

Očekávané výstupy

- Dítě dokáže rozhodovat o svých činnostech
- Uvědomuje si své možnosti a limity
- Umí prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Vyvíjí volní úsilí, soustředí se na činnost a její dokončení
- Dokáže zorganizovat hru
- Je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- Těší se z hezkých a příjemných zážitků

- **Dítě a ten druhý**

Dílčí cíle

- Posilujeme prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem
- Rozvíjíme kooperativní dovednosti
- Rozvíjíme komunikativní dovednosti verbální i neverbální

Vzdělávací nabídka

- Organizujeme kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinách
- Pořádáme společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání
- Dbáme na činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- Podporujeme četbu, vyprávění a poslech pohádek a příběhů

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- Vnímá, co si druhý přeje či potřebuje, snaží se mu vycházet vstříc
- Respektuje potřeby druhého dítěte
- Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržuje herní pravidla
- Umí obhajovat svůj názor, respektovat jiný postoj či názor
- Dokáže přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

- **Dítě a společnost**

Dílčí cíle

- Rozvíjíme základních kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvíjíme schopnost projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Seznamujeme děti se světem lidí, kultury a umění
- Vytváříme základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvíjíme dovednosti umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí
- Organizujeme hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce

Očekávané výstupy

- Dítě dokáže uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi – zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn atd.
- Chápe, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- Umí vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí
- Dodržuje pravidla her i jiných činností, jedná spravedlivě, hraje férově
- Zvládá zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

- **Dítě a svět**

Dílčí cíle

- Učíme děti chápat, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvíjíme úctu k životu ve všech jeho formách
- Rozvíjíme schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Vytváříme u dětí povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- Podnikáme vycházky do okolí, výlety

- Sledujeme události v obci
- Přirozeně i zprostředkovaně poznáváme přírodního okolí
- Sledujeme rozmanitosti i změny v přírodě – živou i neživou přírodu, přírodní jevy, děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, ovzduší, denní doby, roční období, měsíce, dny v týdnu
- Poznáváme ekosystémy – pole, louky, les, rybníky apod.
- Organizujeme ekologicky motivované aktivity

Očekávané výstupy

- Dítě má osvojené elementární poznatky o okolním prostředí
- Dokáže vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- Rozumí tomu, že změny jsou přirozené a samozřejmé

Na úrovni kompetencí je tento blok zaměřen na:

1. kompetence k učení:

- rozvíjíme schopnost dětí soustředěně pozorovat, zkoumat a objevovat, všímat si souvislostí, experimentovat a užívat při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- podporujeme uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích a v dalším učení

2. kompetence k řešení problémů:

- vedeme děti k tomu, aby při řešení myšlenkových i praktických problémů užívaly logických i empirických postupů; aby pochopily jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívaly je v dalších situacích
- podporujeme schopnost rozlišovat řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou

3. komunikační kompetence:

- podporujeme dovednost vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, hudebními, dramatickými apod.)
- podporujeme dovednost využít informativní a komunikační prostředky, se kterými se běžně děti setkávají (knihy, encyklopedie, počítač)

4. sociální a personální kompetence:

- vedeme k samostatnému rozhodování o svých činnostech, umění vytvořit si svůj názor a vyjádřit jej
- vedeme k uvědomění si toho, že za sebe i své jednání dítě odpovídá a nese důsledky

5. činnostní a občanské kompetence:

- napomáháme uvědomění si toho, že není jedno, v jakém prostředí dítě žije, že se svým chováním na něm podílí a může je ovlivnit

V. „Svět kolem nás“

V rámci tohoto integrovaného bloku seznamujeme děti s okolím mateřské školy, s obcí a institucemi v obci, vytváříme pozitivní vztah k tomuto prostředí, seznamujeme děti s elementárními poznatky o naší zemi a její kultuře, o jiných zemích, o jejích obyvatelích a vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, společností, planetou Zemí, vesmírem.

Navrhovaná témata:

- Rodina
- Kde bydlím
- Česká republika
- Planeta Země
- Vesmír
- Doprava
- Kdo nám v nouzi pomůže
- Letní aktivity, hurá prázdniny

Vzdělávací nabídka

- **Dítě a jeho tělo**

Dílčí cíle

- Rozvíjíme pohybové schopnosti a zdokonalujeme dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Podporujeme osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Vedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti, turistiku, sezonní činnosti, míčové hry
- Podporujeme zdravotně zaměřené činnosti
- Podnikáme smyslové a psychomotorické hry
- Nabízíme hudebně pohybové hry
- Vedeme k jednoduchým pracovním a sebeobslužným činnostem
- Nabízíme příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Poskytujeme příležitosti a děláme činnosti směřující k prevenci úrazů – hrožících při hrách, pohybových činnostech, dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Zvládá koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Umí ovládat koordinaci ruky a oka

- Rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí, umí se chovat tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- Má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

- **Dítě a jeho psychika**

1. Jazyk a řeč

Dílčí cíle

- Rozvíjíme řečové schopnosti a jazykové dovednosti
- Rozvíjíme komunikativní dovednosti a kultivovaný projev

Vzdělávací nabídka

- Pořádáme společné diskuse, rozhovory
- Dáváme prostor pro komentování zážitků a aktivit
- Podporujeme samostatný slovní projev
- Nabízíme poslech pohádek, příběhů
- Podporujeme vyprávění toho, co dítě slyšelo, zhlédlo, zažilo
- Pořádáme přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Nabízíme hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků

Očekávané výstupy

- Umí vést rozhovor
- Dokáže se domluvit slovy i gesty
- Zvládá porozumět slyšenému
- Dokáže formulovat otázky, odpovídat celou větou
- Zvládá se učit nová slova a aktivně je používat
- Umí z paměti krátké texty – reprodukovat básničky, písničky, říkadla, pohádky...
- Zvládá popsat situaci – dle obrázku
- Projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film...

2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle

- Posilujeme přirozené poznávací city
- Vytváříme pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- Vedeme k osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech – abeceda, čísla
- Vytváříme základy pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka

- Učíme manipulaci s předměty, zkoumáme jejich vlastnosti
- Organizujeme námětové hry a činnosti
- Řešíme myšlenkové i praktické problémy

- Organizujeme činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- Záměrně pozorujeme objekty a předměty, určujeme a pojmenováváme jejich vlastnosti – barva, tvar, velikost.....
- Nabízíme činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- Chápe základní číselné a matematické pojmy, souvislosti a podle potřeby je prakticky používá
- Chápe prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- Učí se nazpaměť krátké texty
- Vyjadřuje svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech

3. Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle

- Rozvíjíme schopnost sebeovládání
- Rozvíjíme schopnost citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- Vedeme děti k získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka

- Provádíme cvičení organizačních schopností
- Vytváříme příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Cvičíme se v projevu citů, v sebekontrolě, v sebeovládání
- Organizujeme výlety do okolí
- Podporujeme činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, v čem se lidé liší, v čem jsou si podobní

Očekávané výstupy

- Dítě umí rozhodovat o svých činnostech
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Zvládá přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- Zachycuje a vyjadřuje své prožitky
- Prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí

- **Dítě a ten druhý**

Dílčí cíle

- Rozvíjíme interaktivní a komunikativní dovednost verbální i neverbální
- Rozvíjíme kooperativní dovednosti
- Podporujeme ochranu osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka

- Nabízíme sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- Hrajeme společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- Pořádáme aktivity podporující sbližování dětí
- Vytváříme hry, přirozené i modelové situace
- Hrajeme hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti k druhému
- Nabízíme hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Podporujeme četbu, vyprávění a poslech pohádek, příběhů, historek

Očekávané výstupy

- Dítě zvládá porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Dokáže uplatňovat své individuální potřeby
- Respektuje potřeby druhého
- Brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
- Chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby zvládne požádat druhého o pomoc – pro sebe i jiné dítě

- **Dítě a společnost**

Dílčí cíle

- Rozvíjíme schopnost žít ve společenství ostatních lidí
- Rozvíjíme základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvíjíme schopnost projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Seznamujeme děti se světem lidí, kultury, umění, vedeme děti k osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
- Vytváříme u dětí povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Vytváříme základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvíjíme dovednosti umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Rozvíjíme společenský a estetický vkus

Vzdělávací nabídka

- Umožňujeme běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Připravujeme a realizujeme společné zábavy a slavnosti
- Organizujeme hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

Očekávané výstupy

- Dítě si dokáže utvořit základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim, a také se podle toho chovat

- Dodržuje pravidla her a jiných činností
 - Uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
 - Odmítá společensky nežádoucí chování – lež, nespravedlnost, ubližování, krádež
 - Chová se zdvořile, přistupuje k druhým bez předsudků, s úctou, váží si jejich práce a úsilí
 - Vnímá umělecké a kulturní podněty
- **Dítě a svět**

Dílčí cíle

- Seznamujeme děti s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a podporujeme vytváření pozitivního vztahu k němu
- Vytváříme elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Podporujeme poznávání jiných kultur
- Vedeme děti k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvíjíme u dětí úctu k životu ve všech jeho formách
- Vytváříme u dětí povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- Podporujeme aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- Sledujeme události v obci a podporujeme účast na akcích
- Poučujeme děti o možných nebezpečných situacích a dítěti nabízíme dostupné způsoby, jak se chránit, využíváme praktické ukázky varující dítě před nebezpečím
- Organizujeme hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- Pracujeme s literárními texty, obrazovým materiálem, využíváme encyklopedie
- Klademe otázky, hledáme odpovědi, diskutujeme nad problémy, vyprávíme, objevujeme
- Pořádáme ekologicky motivované herní aktivity
- Nabízíme smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, činnosti zaměřené na péči o školní prostředí, školní zahradu, blízké okolí

Očekávané výstupy

- Dítě se dokáže bezpečně orientovat ve známém prostředí i životě tohoto prostředí
- Zvládá běžné činnosti a požadavky kladené na dítě
- Uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- Má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí a jeho dění

- Vnímá, že svět má svůj řád
- Všímá si změn a dění v nejbližším okolí
- Má povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se ono i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímá si nepořádků a škod, dokáže na ně upozornit
- Pomáhá pečovat o okolní životní prostředí

Na úrovni kompetencí je tento blok zaměřen na:

1. kompetence k učení:

- vedeme děti k tomu, aby dokončily zadanou práci, aby dokázaly odhadnout své síly, naučily se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2. kompetence k řešení problémů:

- podporujeme děti v tom, aby se nebály chybovat (pozitivním oceněním nejen za úspěch, ale také za snahu)
- vedeme je k uvědomění si toho, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli, ale pouze aktivní a iniciativní chování může situaci ovlivnit (např. stav životního prostředí, společenské vztahy apod.)

3. komunikativní kompetence:

- Podílíme se na vytvoření povědomí o tom, že lidé se dorozumívají různými jazyky a že je možno se jím učit a na položení elementárních základů k učení se cizímu jazyku

4. sociální a personální kompetence:

- Učíme děti schopnosti pochopit, že lidé jsou různí a vedeme děti k toleranci k odlišnostem a jedinečnosti
- Vytváříme u dětí schopnost bránit se projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. činnostní a občanské kompetence:

- Vedeme je k uvědomění si toho, že není jedno, v jakém prostředí žijeme, že se svým chováním na jeho stavu podílíme a můžeme je ovlivnit

7. EVALUACE:

Evaluace (vyhodnocení, zhodnocení) vychází ze sběru informací a jejich zpracování, jejím cílem je získat spolehlivé podklady pro případná rozhodnutí, které by mohly vést ke zkvalitnění další práce.

Mateřská škola vyhodnocuje svou práci komplexně, hodnocení je zaměřeno na plnění vzdělávacího programu, kvalitu a způsob vzdělávání, práci jednotlivých pedagogů a na výsledky práce a vzdělávání.

Techniky a formy vyhodnocování:

- pozorování projevů dětí, rozbor výsledků dětských prací, porovnávání výsledků činností,
- průběžné poznámky v plánu,
- průběžné hodnocení témat, zaznamenávání dosažených kompetencí,
- písemné hodnocení,
- zaznamenávání do hodnotících formulářů,
- slovní hodnocení na poradách,
- rozhovory mezi učitelkami a rodiči apod.

Systém evaluace mateřské školy v tabulce:

CO (oblast hodnocení)	JAK (prostředky, metody)	KDY (časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
SOULAD ŠVP s RVP PV	Porovnáním textu Porady	Průběžně Při změně legislativy Při zásadní změně v mateřské škole	Vedoucí učitelka Učitelky Ředitel školy
PLNĚNÍ CÍLŮ - ŠVP - TVP	Hospitace Porady Konzultace	Dle plánu Dle plánu Dle potřeby	Vedoucí učitelka
ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ REALIZACE OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ A	Porady Hospitace Konzultace Pozorování Práce dětí Fotodokumentace	Dle plánu Dle plánu 2x ročně Dle potřeby Průběžně Průběžně Průběžně	Učitelky
PRÁCE UČITELŮ	Hospitace Pozorování Konzultace	2x ročně Průběžně Dle potřeby	Vedoucí učitelka Učitelky
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	Práce dětí Portfolio Kresba postavy Hodnocení dětí Rozhovor s rodiči	Průběžně Průběžně Několikrát ročně 2x ročně Dle potřeby, průběžně	Učitelky
KVALITA PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ V KONTEXTU RVP PV	Hospitace Inventarizace Třídní kniha Fotodokumentace	2x ročně 1x ročně Průběžně Průběžně	Učitelky

Zdroje

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
- MERTIN, V. *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. 2 vyd. Portál, s.r.o., 2015. ISBN 978-80-262-0977-5
- KOPŘIVA, P., NOVÁČKOVÁ, J., NEVOLOVÁ, D., KOPŘIVOVÁ, T. *Respektovat a být respektován*. 1 vyd. Praha: PhDr. Pavel Kopriva – Spiral, 2008. ISBN 978-80-904030-0-0

Tento dokument byl vydán 26. 8. 2021.

Školní vzdělávací program byl vypracován k 26. 8. 2021 za účasti celého týmu pedagogických zaměstnanců mateřské školy v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Zpracovala: Jitka Slezáková, DiS., vedoucí mateřské školy.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne: 26. 8. 2021

Schválil: ředitel školy Mgr., Ing. Tibor Zmrzlík